

Presennol

Y Cynghorydd HJ David – Cadeirydd

CE Smith
NA Burnett

HM Williams

D Patel

RE Young

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Swyddogion:

Janine Nightingale	Corporate Director - Communities
Gill Lewis	Pennaeth Cyllid a Swyddog 151 Dros Dro
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid dros dro
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Martin Morgans	Pennaeth Gwasanaeth - Perfformiad a Gwasanaethau Partneriaeth
Claire Marchant	Corporate Director Social Services and Wellbeing

546. DATGANIADAU O FUDDIANT

Datganodd y Cynghorydd N Burnett fuddiant personol yn eitem 15 ar yr Agenda, gan fod aelod agos o'r teulu yn derbyn Cludiant rhwng y Cartref a'r Ysgol.

547. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNIAD: Bod Cofnodion cyfarfod y Cabinet dyddiedig 15 Medi 2020, yn cael eu cymeradwyo fel cofnod cywir.

548. ADRODDIAD BLYNYDDOL 2019-20

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Weithredwr, a'i ddiben oedd i'r Cabinet ystyried Adroddiad Blynyddol 2019-20 (sydd wedi'i atodi yn yr Atodiad i'r adroddiad eglurhaol) a'i argymhell i'r Cyngor i'w gymeradwyo.

Dywedodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, yn unol â chanllawiau statudol Rhannu Pwrpas Rhannu Dyfodol (SPSF: 2) ar gyfer Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, fod yn rhaid i gyrff cyhoeddus unigol adolygu cynnydd eu hamcanion llesiant yn flynyddol a chyhoeddi adroddiad i asesu i ba raddau y mae'r amcanion hyn yn cyfrannu at y nodau llesiant yn unol â'r pennaeth datblygu cynaliadwy.

O dan adran 15 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 ac yn unol â'r canllawiau statudol cysylltiedig a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, rhaid i'r awdurdod hefyd gyhoeddi ei asesiad o berfformiad ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol cyn 31 Hydref.

Esboniodd fod y Cyngor, ym mis Mawrth 2019, wedi cyhoeddi ei Gynllun Corfforaethol 2018-22, a ddiwygiwyd yn 2019-20. Mae'r Cynllun yn nodi ei weledigaeth, sef gweithredu bob amser fel 'Un Cyngor yn cydweithio i wella bywydau', a'i dri amcan llesiant. Mae'r Cynllun hefyd yn ailadrodd yr amcanion llesiant ar gyfer 2019-20.

Dyweddodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, fod y Cynllun yn diffinio 41 o ymrwymadau i gyflawni'r tri amcan llesiant ac yn nodi 56 o ddangosyddion sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau i fesur y cynnydd ar gyfer y flwyddyn ariannol.

Yn gyffredinol, perfformiodd y Cyngor yn dda iawn yn 2019-20, meddai. O'r 41 ymrwymiad, cwblhawyd 34 (82.9%) yn llwyddiannus gyda 3 (7.3%) yn cyflawni'r rhan fwyaf o'u cerrig milltir a 4 (9.8%) yn methu'r rhan fwyaf o'u cerrig milltir. Roedd yna resymau y gellir eu cyfiawnhau pam y methwyd â chyrraedd rhai targedau. O'r 56 dangosydd a nodwyd ar gyfer y Cynllun Corfforaethol, gellir cymharu 52 â'u targed: cyrhaeddodd 35 (67.3%) eu targed, methodd 9 (17.3%) â chyrraedd eu targed o lai na 10%, a methodd 8 (15.4%) â chyrraedd y targed o fwy na 10%. Cynhwyswyd gwybodaeth fanwl am berfformiad y Cyngor yn Atodiad A i'r adroddiad.

Eglurodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid ymhellach, oherwydd Covid-19, fod Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau na fyddai unrhyw gasglu data o Fesurau Atebolwydd Cyhoeddus ar gyfer 2019-20, felly ni wnaed unrhyw ddadansoddiad mewn perthynas â'r dangosyddion hyn.

Nodwyd crynodeb o gyllid a pherfformiad ariannol ar gyfer y flwyddyn, canfyddiadau a themâu rheoleiddwyr sy'n sail i waith y Cyngor hefyd yn yr adroddiad, a oedd, oherwydd y pandemig, wedi edrych ymlaen yn ogystal ag yn ôl. Nid oedd hyn wedi bod yn arfer ar gyfer yr Adroddiad Blynyddol yn y gorffennol.

Dyweddodd yr Arweinydd fod yr adroddiad yn rhoi adlewyrchiad cywir a gonest o berfformiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a sut yr aseswyd hynny dros y 12 mis diwethaf neu fwy, gan gynnwys cyflawniadau'r Cyngor a'r targedau perfformiad hynny na chawsant eu cyflawni.

Roedd rhai o'r pethau nas cyflawnwyd yn cynnwys sicrhau bod holl wasanaethau'r Cyngor ar-lein ar gael a pheidio â gwireddu gwerthiant cyfalaf Ysgol Bryn Castell, a oedd bellach wedi'i gyflawni.

Rhai llwyddiannau nodedig, fodd bynnag, oedd:

- Rhagori ar y targed o 180 o unigolion i ddod o hyd i gyflogaeth (334 gwirioneddol)
- Cyflogi 35 o brentisiaid (targed 25)
- Prentisiaeth iau yng Ngholeg Pen-y-bont ar Ogwr, gan gefnogi 72 x 15/16 oed, gan eu galluogi i gael dyheadau cyflogaeth
- Ffigur NEET trawiadol sy'n llai na hanner cyfartaledd Cymru
- Dod â Chartrefi Gwag i ddefnydd cyfanheddol, 20 (targed 5)
- Cyflwyno amddiffynfeydd arfordirol traeth tref Porthcawl ac adfywio ardal maes parcio Salt Lake.

Diolchodd yr Aelod Cabinet – Cenedlaethau'r Dyfodol a Llesiant, i'r staff a fu'n rhan o'r gwaith o gynhyrchu'r Adroddiad Blynyddol a'r canlyniadau cadarnhaol a oedd wedi'u cynnwys yn y ddogfen hon. Teimlai mai'r hyn a oedd yn amlwg yn yr Adroddiad oedd y gwaith partneriaeth rhagorol a oedd yn digwydd rhwng yr awdurdod lleol a'r trydydd sector a Chynghorau Tref/Cymuned, ymhlith eraill.

Canmolodd yr Aelod Cabinet – Cymunedau lwyddiant y Metro Plus a'r Cais am Barcio a Theithio'r Pîl, gan gynnwys Terfynell Bysiau Porthcawl.

Canmolodd y Dirprwy Arweinydd hefyd y ddogfen a gynhyrchwyd yn llwyddiannus er bod heriau ariannol anodd iawn yn cael eu hwynebu, er mwyn darparu dros 800 o

wasanaethau i etholwyr Pen-y-bont ar Ogwr a'i ymwelwyr. Roedd gostyngiadau o £7.6m yn y gyllideb yn 2019/20 a thros y 10 mlynedd diwethaf roedd arbedion o'r fath wedi dod i dros £60m ers dechrau cyni.

Roedd yr Aelod Cabinet – Addysg ac Adfywio yn falch o gadarnhau bod ad-drefnu Addysg ar gyfer yr 16 oed a throsodd wedi'i wireddu yn yr haf, gan arwain at bob ysgol yn y Fwrdeistref Sirol yn cael chweched dosbarth mewn rhyw gapasiti neu'i gilydd. Cyflawnwyd hyn drwy gydweithio i'r eithaf ym mhob ysgol ac, yn bwysig, byddai'n cynnwys dysgu cyfunol. Canmolodd hefyd gyflwyno'r sgwâr cyhoeddus ym marchnad agored Pen-y-bont ar Ogwr.

Daeth yr Aelod Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar â'r ddadl ar yr eitem hon i ben, drwy ddweud ei bod yn falch o rai o gyflawniadau'r Gwasanaethau Cymdeithasol, megis blaenoriaethu plant sy'n agored i niwed a datblygu MASH a Chanolfannau Cymorth Cynnar. Teimlai fod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr hefyd mewn lle da i leihau nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal (LAC).

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi ystyried Adroddiad Blynyddol 2019-20 yn Atodiad A i'r adroddiad ac yn ei argymhell i'r Cyngor i'w gymeradwyo.

549. **MONITRO CYLLIDEB 2020-21 RHAGOLWGW REFENIW CHWARTER 2**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Pennaeth Cyllid, Perfformiad a Newid Dros Dro, a roddodd y wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol refeniw'r Cyngor ar 30 Medi 2020, a cheisiodd gymeradwyaeth ar gyfer trosglwyddiadau cyllideb rhwng £100,000 a £500,000 fel sy'n ofynnol gan Reolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor.

Dechreuodd ei chyflwyniad, drwy ddweud bod y Cyngor, ar 26 Chwefror 2020, wedi cymeradwyo cyllideb refeniw net o £286.885 miliwn ar gyfer 2020-21. Fel rhan o'r Fframwaith Rheoli Perfformiad, adolygir amcanestyniadau cyllideb yn rheolaidd a'u hadrodd i'r Cabinet bob chwarter. Mae'r broses o gyflawni gostyngiadau y cytunwyd arnynt yn y gyllideb hefyd yn cael ei hadolygu a'i hadrodd i'r Cabinet fel rhan o'r broses hon.

Rhoddodd Tabl 1 yn yr adroddiad gyllideb refeniw net y Cyngor a'r alldro rhagamcanol ar gyfer 2020-21 ar 30 Medi 2020. Dangosodd hyn dan wariant net o £31,000, yn cynnwys £3.488m net dros wariant ar gyfarwyddiaethau a than wariant net o £3.519m ar gyllidebau corfforaethol.

Roedd adran nesaf yr adroddiad yn amlinellu'r pwysau ariannol yr oedd y Cyngor wedi'u hwynebu ers Covid-19 a'r gwahanol ffyrdd negyddol yr oedd hyn wedi effeithio ar sefyllfa ariannol yr Awdurdod. Byddai'r pwysau hyn hefyd yn parhau hyd y gellir rhagweld, ychwanegodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid.

Rhoddodd Tabl 2 yn yr adroddiad grynodedb o hawliadau gwariant Covid-19 hyd at fis Awst 2020, tra bod Tabl 3 wedi aildechrau colli incwm o ganlyniad i'r pandemig ar gyfer Chwarter 1 2020-21, mewn perthynas ag Ysgolion ac yn y Cyfarwyddiaethau Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, Addysg a Theuluoedd, Prif Weithredwyr a Chyfarwyddiaethau Cymunedau.

Yna rhannodd yr adroddiad wybodaeth am y meysydd canlynol:-

1. Trosglwyddiadau cyllideb/addasiadau technegol;

2. Chwyddiant Cyflog/Prisiau;
3. Cynigion i Leihau'r Gyllideb

Yna rhoddodd Tabl 4 yn yr adroddiad rywfaint o wybodaeth am y Gostyngiadau Eithriadol yn y Gyllideb Blwyddyn Flaenorol, a oedd yn adlewyrchu'r gostyngiadau o £2.501m a oedd yn weddill, roedd £1.792m yn debygol o gael ei gyflawni yn 2020-21, gan adael diffyg o £709k. Dangoswyd rhai o'r cynigion sy'n debygol o beidio â chael eu cyflawni ym mharagraff 4.2.2 o'r adroddiad.

Amlinellodd paragraff 4.2.4 y cynigion i Leihau'r Gyllideb gwerth cyfanswm o £2.413m, a nodir yn Atodiad 2 ac a grynhoir yn Nhabl 5 yn yr adroddiad. Y sefyllfa bresennol oedd diffyg rhagamcanol ar y targed arbedion o £451k, neu 18.6% o'r gostyngiad cyffredinol yn y gyllideb.

Amgaewyd crynodeb o'r sefyllfa ariannol ar gyfer pob prif faes gwasanaeth yn Atodiad 3, a darparwyd sylwadau ar yr amrywiannau mwyaf arwyddocaol yn Nhabl 6 ym mharagraff 4.3 o'r adroddiad.

Yna canolbwyntiodd paragraffau olaf yr adroddiad ar faterion cyllidebol fesul Cyfarwyddiaeth (gan gynnwys ysgolion), cyllidebau'r Cyngor cyfan a Chronfeydd Wrth Gefn wedi'u Clustnodi, ac roedd yr olaf wedi'i ategu ymhellach yn ariannol.

Ychwanegodd y Dirprwy Bennaeth Cyllid Dros Dro fod hawliadau misol yn parhau i gael eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru a bod ymatebion wythnosol yn cael eu derbyn ganddynt ynglŷn â'r rhain.

Roedd yn falch o gadarnhau y byddai'r Cyngor yn derbyn hawliad o £300k tuag at gostau prydu ysgol am ddim ar gyfer eleni.

Dywedodd y Dirprwy Arweinydd y gallai'r Cyngor gymryd rhywfaint o foddhad o'r sefyllfa gyffredinol y cafodd yr Awdurdod ei hun ynddi yn ystod cyfnod anodd, er bod heriau mawr o'n blaenau o ran cyllidebau Cyfarwyddiaethau gyda'r pandemig yn parhau i gael effaith andwyol ar MTFS y Cyngor.

Roedd yn falch o'r cymorth ariannol yr oedd Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn parhau i'w gael gan Lywodraeth Cymru, gyda thros £7m wedi dod i law hyd yma, er mwyn lliniaru'r pwysau ychwanegol a cholli incwm yr oedd y Cyngor wedi'i wynebu ers cyfnod clo'r Gwanwyn. Heb hyn, ychwanegodd, byddai'r Cyngor yn ei chael ei hun mewn sefyllfa amhosibl.

Roedd yn falch o gyhoeddi bod yr Awdurdod wedi buddsoddi £1m mewn Cronfa Adfer Economaidd, a sefydlwyd ar gyfer busnesau a thrigolion lleol fel ei gilydd. Defnyddiwyd hwn ar gyfer parcio ceir am ddim yng nghanol y dref, llai o daliadau rhent ar gyfer eiddo sy'n eiddo i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a hepgor ffioedd llogi cyfleusterau Chwaraeon ar gyfer eleni.

Croesawodd hefyd y cymorth ariannol pellach a gafwyd i Fusnesau bach/canolig, er mwyn iddynt oroesi storm Covid-19.

I gloi, dywedodd fod eleni wedi bod yn un anodd iawn. Fodd bynnag, yn wyneb y fath adfyd, llwyddodd y Cyngor i reoli ei gyllideb o hyd yn ogystal ag y gellid bod

wedi'i ddisgwyl ac y byddai'n parhau i geisio cyllid allanol lle bynnag y bo modd, er mwyn parhau i gryfhau hyn.

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

- (1) Nodi'r sefyllfa refeniw a ragwelir ar gyfer 2020-21
- (2) Argymhell y dylai'r Cyngor gymeradwyo'r trosglwyddiadau rhwng £100,000 a £500,000 fel yr amlinellir ym mharagraff 4.1.14 o'r adroddiad.

550. **Y DIWEDDARAF AM Y RHAGLEN GYFALAF - CHWARTER 2 2020-21**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid, mewn perthynas â diweddariad o'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer y cyfnod chwarter a grybwyllir uchod.

Atgoffodd yr Aelodau, ar 26 Chwefror 2020, fod y Cyngor wedi cymeradwyo rhaglen gyfalaf ar gyfer y cyfnod 2020-21 i 2029-30 fel rhan o'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS). Cafodd y rhaglen gyfalaf ei diweddarau a'i chymeradwyo ddiwethaf gan y Cyngor ar 22 Gorffennaf 2020. Roedd yr adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y meysydd canlynol:

- Y diweddaraf am y Rhaglen Gyfalaf - Chwarter 2 2020-21
- Rhaglen Gyfalaf 2020-21 Ymlaen;
- Dangosyddion Darbodus a Dangosyddion Eraill;
- Monitro'r Strategaeth Gyfalaf

Gan droi at y Rhaglen Gyfalaf, cyfeiriodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid at baragraff 4.1 o'r adroddiad. Roedd yr adran hon o'r adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am raglen gyfalaf y Cyngor ar gyfer 2020-21 ers i'r gyllideb gael ei chymeradwyo ddiwethaf gan y Cyngor ac mae'n ymgorffori unrhyw gynlluniau newydd a chymeradwyaethau grant. Ar hyn o bryd, mae'r rhaglen ddiwygiedig ar gyfer 2020-21 yn dod i gyfanswm o £53.541 miliwn, y mae £27.850 miliwn ohono'n dod o adnoddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, gan gynnwys derbyniadau cyfalaf a chyfraniadau refeniw o gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi, gyda'r £25.691 miliwn sy'n weddill yn dod o adnoddau allanol, gan gynnwys y Grant Cyfalaf Cyffredinol.

Dangosodd Tabl 1 yn yr adran hon o'r adroddiad y rhaglen gyfalaf ar gyfer pob Cyfarwyddiaeth o safbwynt cymeradwy'r Cyngor ym mis Gorffennaf 2020 (Chwarter 1) hyd at chwarter 2.

Yna, crynhodd Tabl 2 y tybiaethau ariannu presennol ar gyfer y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2020-21. Rheolir yr adnoddau cyfalaf i sicrhau'r budd ariannol mwyaf posibl i'r Cyngor. Gall hyn gynnwys adlinio cyllid er mwyn sicrhau'r grantiau mwyaf posibl gan y llywodraeth, eglurodd.

Yna cyfeiriodd Rheolwr y Grŵp – Cyllid, Perfformiad a Newid at Atodiad A yr adroddiad, a oedd yn rhoi manylion y cynlluniau unigol yn y rhaglen gyfalaf, gan ddangos y gyllideb a oedd ar gael yn 2020-21 o gymharu â'r gwariant rhagamcanol.

Nodwyd eisoes bod angen llithriant cyllideb ar nifer o gynlluniau i flynyddoedd y dyfodol (2021-22 a thu hwnt). Yn chwarter 2, cyfanswm y llithriant y gofynnwyd amdano oedd £13.875 miliwn. Dangoswyd manylion y cynlluniau hyn ym mharagraff 4.4 yr adroddiad.

Dywedodd fod nifer o gynlluniau newydd wedi'u cymeradwyo a'u hariannu'n fewnol ers yr adroddiad cyfalaf diwethaf ym mis Gorffennaf 2020, sydd wedi'u hymgorffori yn y

CABINET - DYDD MAWRTH, 20 HYDREF 2020

rhaglen gyfalaf. Cafodd y rhain eu cynnwys ar dudalen 123/124 o'r adroddiad, gyda Rhaglen Gyfalaf Ddiwygiedig wedi'i chynnwys yn Atodiad B (i'r adroddiad).

Ym mis Chwefror 2020, cymeradwyodd y Cyngor y Strategaeth Gyfalaf ar gyfer 2020-21, a oedd yn cynnwys Dangosyddion Darbodus 2020-21 i 2022-23 ynghyd â rhai dangosyddion lleol.

Roedd Atodiad C yr adroddiad yn manylu ar y dangosyddion gwirioneddol ar gyfer 2019-20, yr amcangyfrif o'r dangosyddion ar gyfer 2020-21 a nodir yn Strategaeth Gyfalaf y Cyngor, a'r dangosyddion rhagamcanol ar gyfer 2020-21 yn seiliedig ar y Rhaglen Gyfalaf ddiwygiedig. Dangosodd y rhain fod y Cyngor yn gweithredu yn unol â'r terfynau cymeradwy.

Clodd Rheolwr y Grŵp – Cyllid, Perfformiad a Newid, drwy roi naratif byr ar Strategaeth Monitro Cyfalaf y Cyngor.

Dywedodd y Dirprwy Arweinydd mai rhaglen hirdymor 10 mlynedd oedd hon ac roedd yn falch o gyhoeddi y byddai'r £220m a ymrwymwyd i waith cyfalaf dros y cyfnod hwn yn chwarae rhan sylweddol yn ein hadferiad o'r sefyllfa bresennol. Byddai hyn yn cynnwys dilyniant o Raglen Ysgolion 21ain Ganrif, a fyddai'n parhau ac o fudd i'r genhedlaeth nesaf.

Ychwanegodd yr Arweinydd ei fod yn falch o weld cyfeiriad at fuddsoddiad o £1.28m tuag at arbedion Effeithlonrwydd Ynni yn adeiladau'r Cyngor. Roedd hwn yn ymrwymiad i leihau allyriadau carbon deuocsid. Roedd hefyd yn falch o nodi bod yr Awdurdod wedi sicrhau £300k ar gyfer 11A Nolton Street lle'r oedd gwaith yn parhau i gael ei gynllunio yn dilyn y 'cyfnod atal byr' presennol. Yn olaf, cyhoeddodd ei fod hefyd yn falch o weld y buddsoddiad parhaus mewn adeiladau yng nghanol tref Pen-y-bont ar Ogwr, gyda darparu 10 Cartref Fforddiadwy arall a darpariaethau Llwybrau Diogel mewn cymunedau lleol, yn ogystal â mentrau eraill y cyfeirir atynt yn yr adroddiad.

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

- Nodi rhaglen gyfalaf y Cyngor ar gyfer 2020-21 ar gyfer y cyfnod hyd at 30 Medi 2020 yn Atodiad A i'r adroddiad;
- Cytuno y dylid cyflwyno'r Rhaglen Gyfalaf ddiwygiedig (Atodiad B) i'r Cyngor i'w gymeradwyo;
- Nodi'r Dangosyddion Darbodus a Dangosyddion eraill rhagamcanol ar gyfer 2020-21, yn Atodiad C i'r adroddiad.

551. GWASANAETH MEWNOL AR GYFER DIODDEFWYR CAMDRINIAETH DDOMESTIG

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, a'i ddiben oedd ceisio cymeradwyaeth i ddod â'r ddarpariaeth galw heibio a chymorth / cymorth arnawf yn elfennau cymunedol darpariaeth cam-drin domestig a ariennir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn fewnol, i'w ddarparu'n uniongyrchol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a datblygu pwynt cyswllt / cymorth cyntaf a arweinir gan anghenion newydd yn y gwasanaeth cymunedol i ddioddefwyr cam-drin domestig a fydd yn cael ei ddarparu'n fewnol gan staff a gyflogir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Esboniodd fod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar hyn o bryd yn ariannu amrywiaeth o wasanaethau cam-drin domestig drwy gontract a gomisiynir yn allanol. Hwn oedd y contract Gwasanaethau Cam-drin Domestig Integredig, fel y nodwyd ym mharagraff 3.1 o'r adroddiad.

Yn dilyn cymeradwyaeth flaenorol gan y Cabinet ar 17 Medi 2019 i barhau i ddarparu gwasanaethau, daw'r contract Gwasanaethau Cam-drin Domestig Integredig presennol i ben ar 30 Ebrill 2021. Nid oedd lle pellach i ymestyn y contract presennol. Mae'n ofynnol rhoi trefniadau ar waith i wella hygyrchedd a lleihau dyblygu gwasanaethau i'r rhai sy'n byw ac yn gweithio ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Yn y tymor hwy, roedd ymrwymiad i archwilio'r gwaith o fodelu a chomisiynu gwasanaethau rhanbarthol ar draws Rhanbarth Cwm Taf Morgannwg a Phen-y-bont ar Ogwr.

Yn ogystal â'r gwasanaethau uchod, cyflogodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr dri Eiriolwr Annibynnol ar Drais Domestig (IDVAs) yn uniongyrchol hefyd, sy'n gweithio ochr yn ochr â darparwr allanol y contract Gwasanaethau Cam-drin Domestig Integredig fel rhan o'r 'Assia Suite'.

Dyweddodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, fod y ddarpariaeth ar gyfer dioddefwyr cam-drin domestig yn allweddol o ran cyflawni dyletswyddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr o dan Ddeddf Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015 ("Deddf VAWDASV"). Fel y nodir yn yr adroddiad, daw'r contract presennol a gomisiynir yn allanol i ben ar 30 Ebrill 2021. Daeth Pen-y-bont ar Ogwr bellach o fewn ôl troed rhanbarthol diwygiedig Cwm Taf Morgannwg ac felly mae'r cyfle i gynllunio a chomisiynu rhanbarthol yn ei ddyddiau cynnar. Nodir bod meysydd sy'n peri pryder mewn perthynas â'r model darparu presennol ym Mhen-y-bont ar Ogwr a bod angen i hyn newid er mwyn sicrhau bod dioddefwyr yn cael y gwasanaethau gorau posibl.

Parhaodd drwy gynghori, yn unol â Deddf VAWDASV a chanllawiau comisiynu dilynol, fod asesiad annibynnol o angen wedi'i gomisiynu yn 2019 gan Ferthyr Tudful Mwy Diogel ar ran partneriaeth VAWDASV Pen-y-bont ar Ogwr, Asesiad Anghenion VAWDASV Pen-y-bont ar Ogwr, i helpu i lywio angen a chomisiynu yn y dyfodol. Yn ogystal, cwblhawyd ail ddarn o waith annibynnol yn gynnar yn 2020, a adolygodd gryfderau a gwendidau'r ddarpariaeth bresennol, yr Adolygiad o'r gwasanaethau Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol ym Mhen-y-bont ar Ogwr, a gomisiynwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Dyweddodd y Pennaeth Cyllid, Perfformiad a Newid Dros Dro fod yr asesiad o anghenion a'r adolygiad o'r ddarpariaeth bresennol yn cael eu cynnal gan yr un Ymgynghorydd Cam-drin Domestig Annibynnol. Rhoddodd adrannau nesaf yr adroddiad wybodaeth bellach a gasglwyd o ganlyniad i hyn, gan gynnwys mewn perthynas â'r Assia Suite. Fel y gellid gweld o'r canfyddiadau, awgrymodd hyn y gellid gwneud gwelliannau pellach yn y ddarpariaeth a ddarperir drwy'r Assia Suite.

Er mwyn helpu i fynd i'r afael â'r materion hyn a gallu darparu gwasanaeth cyson o ansawdd uchel dan arweiniad anghenion, cynigiwyd bod yr IDVA a'r ddarpariaeth galw heibio a gomisiynir yn allanol ar hyn o bryd a chymorth arnawf yn y timau cymunedol yn cael eu dwyn ynghyd i ffurfio tîm cymwysedig a phrofiadol cyfannol, sy'n seiliedig ar drawma sy'n cael ei reoli'n fewnol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Amlinellodd rhan nesaf yr adroddiad rai o'r manteision y byddai cynnig o'r fath yn eu cynnig.

Er mwyn hwyluso'r newid hwn, byddai staff o'r darparwr a gomisiynir yn allanol yn cael eu trosglwyddo i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn unol â threfniadau TUPE i greu tîm newydd, ochr yn ochr â'r staff IDVA presennol.

Dylid nodi mai ymwneud â'r elfennau Assia Suite o'r ddarpariaeth bresennol yn unig yr oedd y cynnig hwn; bydd ymarfer comisiynu ar wahân yn cael ei gynnal ar gyfer elfennau eraill y ddarpariaeth cam-drin domestig bresennol, gan gynnwys

gwasanaethau llety / lloches a darpariaeth i blant a phobl ifanc. Bydd yr ymarfer hwn yn caniatáu parhau i ddarparu'r elfennau hyn o 1 Mai 2021.

Bydd y gwasanaeth mewnlol arfaethedig yn cael ei sefydlu yn unol â safonau ansawdd arbenigol y sector er mwyn sicrhau'r diogelwch mwyaf posibl a mynediad at gymorth i ddiodefwyr. Bydd disgwyl i ddarpariaeth fewnlol a gwasanaethau a gomisiynir wedyn ddangos eu bod yn glynu wrth y safonau perthnasol.

Bydd y gwasanaeth arfaethedig yn cael ei ddarparu'n fewnlol tra bydd y trafodaethau a amlinellir yn adrannau 4.29 i 4.31 o'r adroddiad, mewn perthynas â dull rhanbarthol o gomisiynu yn cael eu cynnal.

Dyweddodd yr Aelod Cabinet – Cenedlaethau'r Dyfodol a Lles ei bod yn ffaith drist bod cam-drin domestig ar gynydd a bod yr adroddiad hwn yn cyflwyno rhai cynigion a fydd yn helpu i fynd i'r afael â'r broblem. Ychwanegodd fod yr argymhellion a wnaed hefyd yn deillio o adolygiadau annibynnol a byddai'r Cyngor yn gweithio gyda phartneriaid yn ystod yr wythnosau a'r misoedd nesaf i fynd i'r afael ag argymhellion eraill yn yr adolygiad, megis cynnig y Cyngor o gymorth i grŵp ehangach o unigolion, megis BAME a lleoliad gwasanaethau. Byddai'r gwasanaethau cymorth presennol a ddarperir yn ehangu. Diolchodd yr Aelod Cabinet – Cenedlaethau'r Dyfodol a Lles i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddau am ei fewnbwn a'i adborth ar y fenter hon hefyd, a oedd wedi helpu i lunio'r adroddiad a'i argymhellion.

Adleisiwyd hyn gan yr Aelod Cabinet – Cymunedau, fel Cadeirydd y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Dywedodd fod cam-drin domestig, yn anffodus, wedi cynyddu ers i'r pandemig ddechrau. Ychwanegodd fod Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau wedi bod yn canmol cyfeiriad presennol y Cyngor o ran rhoi prosesau a gweithdrefnau mwy cadarn ar waith i helpu pobl a oedd yn dioddef pob math o gam-drin domestig.

Dyweddodd yr Arweinydd ei bod yn bwysig nodi mai'r adroddiad oedd y cyntaf mewn cyfres o gamau gweithredu a fyddai'n cael eu dilyn, er mwyn gwella'r llwybrau cymorth a oedd ar gael ar hyn o bryd. Byddai'r Cabinet yn aros am adroddiadau pellach, mewn perthynas â pharhau i ailfodelu gwasanaethau er mwyn diwallu anghenion diodefwyr yn y ffordd orau. Byddai'r Cyngor yn parhau i ymgysylltu â'i randdeiliaid i ddatblygu'r gwasanaeth ymhellach.

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

1. Cymeradwyo'r gostyngiad yn y ddarpariaeth a chymorth yn ôl yr angen/gwasanaeth cymorth yn y gymuned, sydd ar hyn o bryd yn rhan o gontract y Gwasanaethau Cam-drin Domestig Integredig mewnlol.
2. Cymeradwyo datblygu pwynt cyswllt cyntaf/cymorth yn ôl yr angen newydd yn y gymuned (gan gynnwys cymorth galw heibio a chymorth yn ôl yr angen/gwasanaeth cymorth yn y gymuned, cymorthfeydd allgymorth) ar gyfer diodefwyr cam-drin domestig, i'w darparu'n fewnlol gan staff a gyflogir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

552. **NEWYDDIAD CONTRACTAU AR GYFER GWASANAETHAU A DDARPERIR GAN BRIDGEND COUNTY CROSSROADS, CARING FOR CARERS**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, i geisio awdurdod i hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor yn unol â RhGC 3.2.9.4 mewn perthynas â'r contractau canlynol:

- Darparu Gwasanaeth Seibiannau Byr a Reoleiddir;
- Darparu Gwasanaeth Gofal Cartref

Dyfarwyd y ddau gontract i Bridgend County Crossroads yn dilyn proses gaffael ar gyfer pob contract ac yn unol â Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor. Amlinellwyd manylion y contractau yn Adran 3. o'r adroddiad.

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles: Mae Bridgend County Crossroads wedi bod yn gweithredu o dan strwythur grŵp a reolir gan Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru ers 1 Awst 2019. Mae Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru wedi cyflwyno cais ffurfiol i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr i roi'r ddau gontract a nodir ym mharagraffau 3.1 a 3.2 (o'r adroddiad) i Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru, er mwyn sicrhau bod yr holl faterion busnes a chontractiol yn dod o dan y rhiant-sefydliad.

Mae gan y ddau gontract ddarpariaeth sy'n caniatáu i'r darparwr drosglwyddo'r contract gyda chydsyniad y Cyngor.

Eglurodd ymhellach fod y ddau gontract y sonnir amdanynt gyda Bridgend County Crossroads yn cynnwys darpariaeth benodol sy'n caniatáu i'r contractau gael eu dilyn gyda chydsyniad y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles wedi gwneud diwydrwydd dyladwy ar Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru ac i sicrhau bod Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru yn bodloni gofynion y meini prawf gwreiddiol ar gyfer dethol ansoddol a sefydlwyd i ddechrau o'r tendrau perthnasol ar gyfer y ddau gontract. Cwblhaodd a dychwelodd Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru y meini prawf ar gyfer y detholiad ansoddol cychwynnol a chanfuwyd eu bod yn bodloni'r gofynion hynny.

Ni fydd natur gyffredinol y contractau'n cael ei newid gan y newyddiad hwn a bydd yr holl delerau cytundebol yn aros yn ddigyfnewid.

Cwblhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles ei chyflwyniad, drwy ddweud nad oes unrhyw bryderon ar hyn o bryd ynglŷn â'r gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan Bridgend County Crossroads ac felly ystyrir nad oes unrhyw risgiau gweithredol o ran rhoi'r contractau ar waith.

Roedd yr Aelod Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn cefnogi'r adroddiad ac yn cydnabod bod byrdwn yr adroddiad yn ymwneud â newid gweinyddol, yn hytrach na newid yn y gwasanaethau a ddarperir. Nododd ymhellach hefyd y byddai cynigion yr adroddiad yn cynnal y gwasanaeth o ansawdd rhagorol a oedd wedi'i ddarparu'n flaenorol.

Daeth yr Arweinydd â'r dadl i ben gan adleisio'r sylwadau hyn.

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

- Awdurdodi hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor i ganiatáu addasu'r contract presennol gyda Bridgend County Crossroads Caring for Carers mewn perthynas â darparu Gwasanaeth Gofal Cartref drwy gydsynio i roi'r contract hwnnw ar waith i Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru yn unol â RhGC 3.2.9.4;
- Awdurdodi hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor i ganiatáu addasu'r contract presennol gyda Bridgend County Crossroads Caring for Carers mewn perthynas â darparu Gwasanaeth Gofal Cartref drwy gydsynio i roi newyddiad i'r contract i Ymddiriedolaeth Gofalwyr De-ddwyrain Cymru yn unol â RhGC 3.2.9.4;
- Awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles i roi caniatâd ysgrifenedig i'r newyddiad ac ymrwymo i

weithred o newyddiad ar gyfer y contractau perthnasol mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyllid Dros Dro a'r Swyddog Adran 151 a Phrif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio ac i drefnu i'r weithred o newyddiad gael ei gweithredu ar ran y Cyngor, ar yr amod bod awdurdod dirprwyedig o'r fath yn cael ei arfer mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio.

553. GWASANAETH CYMORTH SEFYDLOGRWYDD AMLASIANANTAETHOL (MAPSS) – GWASANAETHAU PLANT

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, er mwyn:

- Gofyn am gymeradwyaeth i fod yn rhan o broses dendro, o fewn rhanbarth Cwm Taf Morgannwg, ar gyfer Gwasanaeth Cymorth Sefydlogrwydd Amlasiantaethol rhanbarthol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc sy'n derbyn gofal, neu sydd â chynllun ar gyfer mabwysiadu, ac ymrwymo i gytundeb cydweithredu rhanbarthol; a
- Cheisio caniatâd i ddirprwyo awdurdod i Bennaeth Gofal Cymdeithasol Plant gynrychioli Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a gwneud penderfyniadau o fewn y Bwrdd Prosiect Rhanbarthol Plant, a fydd yn llywodraethu ar gyfer y Gwasanaeth Cymorth Sefydlogrwydd Amlasiantaethol rhanbarthol.

Esboniodd fod y Gwasanaeth Cymorth Sefydlogrwydd Amlasiantaethol (MAPSS) yn cynnig asesiad i nodi anghenion plentyn a'i fod yn darparu amrywiaeth o ymyriadau a strategaethau therapiwtig i blant a'u gofalwyr, gan gefnogi'r plentyn i brosesu profiadau bywyd trawmatig ac anodd.

Comisiynwyd adolygiad y Sefydliad Gofal Cyhoeddus gan Fwrdd Prosiect Plant Cwm Taf Morgannwg, i adolygu anghenion iechyd meddwl a lles plant sy'n derbyn gofal, a datblygwyd achos busnes i nodi gofynion gwasanaeth a chefnogi cais am gyllid y Gronfa Gofal Integredig.

Gan droi at y sefyllfa bresennol, cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, os oes angen asesiad neu unrhyw fath o wasanaethau therapiwtig ar blentyn sy'n derbyn gofal neu a fabwysiadwyd, fod Pen-y-bont ar Ogwr yn defnyddio'r ddarpariaeth hon ar hyn o bryd drwy drefniadau prynu ar hap sy'n gostus ac yn cymryd llawer o amser, ac y gall ansawdd a chanlyniadau i'r plentyn fod yn amrywiol.

Esboniodd, yn dilyn yr adolygiad o'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith a'r angen a nodwyd am wasanaeth o'r fath ar draws y rhanbarth, y cynigir caffael y MAPSS yn rhanbarthol gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a Phen-y-bont ar Ogwr.

Bydd y gwasanaeth newydd yn penodi darparwr arbenigol i helpu i greu gwasanaeth 'ymyrraeth therapiwtig' cyfannol, amlddisgyblaethol i gefnogi sefydlogrwydd lleoliadau a sicrhau canlyniadau cadarnhaol i blant sydd â'r anghenion mwyaf drwy gydweithio, asesiadau cadarn a chyfres o opsiynau therapiwtig.

Mae swyddogion Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi gweithio gyda phartneriaid rhanbarthol i ddatblygu manyleb y gwasanaeth ar gyfer caffael y darparwr gwasanaeth a byddant yn cymryd rhan yn y broses dendro a'r panel gwerthuso. Bydd

Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn gweithredu fel Awdurdod Arweiniol ar gyfer yr ymarfer caffael rhanbarthol.

Bydd mesurau perfformiad cadarn yn cael eu cynnwys yn y dogfennau tendro i asesu'r canlyniadau tymor byr, canolig a hir er mwyn dangos cyflawniad a gwerth am arian. Cynigir y bydd y contract gwasanaeth am 3 blynedd.

Cwblhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles ei chyflwyniad, drwy ddweud y bydd cytundeb cydweithredu rhwng y rhanbarth yn cael ei sefydlu i nodi sut y bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn cydweithio ac yn cynnig cymorth i'r darparwr gwasanaeth ddarparu'r gwasanaeth yn llawn. Gofynnwyd am gymeradwyaeth gan y Rheolwr Caffael Corfforaethol i'r trefniant hwn.

Dyweddodd yr Aelod Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar, fod hon yn fenter bwysig iawn a'i bod yn Bwynt Gweithredu yng Nghynllun Cyflawni 5 Mlynedd y Gwasanaethau Cymdeithasol. Byddai'r cyllid yn rhoi cymorth hanfodol i blant sy'n agored i niwed, gan gynnwys ymyriadau therapiwtig a fyddai hefyd yn rhoi cymorth amhrisiadwy i helpu i liniaru'r bobl ifanc hynny a oedd efallai wedi profi plentyndod andwyol hir.

Adleisiodd yr Arweinydd hyn ac roedd yn falch iawn o'r gwerth £2m o gyllid a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru i gefnogi'r Prosiect.

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

1. Cymeradwyo bod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ymrwymo i gytundeb cydweithredu rhanbarthol gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ar gyfer darparu MAPSS;
2. Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyllid Dros Dro a'r Swyddog Adran 151 a'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio i gytuno ar delerau'r cytundeb cydweithredu rhanbarthol ac unrhyw gytundebau ategol ac i drefnu i'r cytundeb cydweithredu rhanbarthol gael ei weithredu ar ran y Cyngor, ar yr amod bod awdurdod dirprwyedig o'r fath yn cael ei arfer mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio;
3. Cymeradwyo bod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn rhan o'r ymarfer caffael rhanbarthol i gomisiynu darparwr gwasanaeth i ddarparu'r MAPSS, gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn gweithredu fel awdurdod arweiniol ar gyfer y broses gaffael ac i nodi y ceisir cymeradwyaeth i ddyfarnu'r contract gwasanaeth MAPSS rhanbarthol drwy bwerau dirprwyedig (o dan Gynllun Dirprwyo Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr) unwaith y bydd y broses gaffael a gwerthuso wedi'i chynnal; a
4. Rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth Gofal Cymdeithasol Plant i gynrychioli a gwneud penderfyniadau ar ran Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fel rhan o'r Bwrdd Prosiect Rhanbarthol.

554. DEDDF RHEOLEIDDIO PWERAU YMCHWILIO 2000

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad, a oedd yn gofyn i'r Cabinet gymeradwyo'r polisi diwygiedig o dan Ddeddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 (RIPA).

Rhoddodd yr adroddiad rywfaint o wybodaeth gefndirol, ac yn dilyn hynny dywedodd y Swyddog Monitro mai dim ond mewn achosion lle mae'n bwysig cael gwybodaeth i

CABINET - DYDD MAWRTH, 20 HYDREF 2020

gefnogi achosion troseddol posibl y defnyddiwyd RIPA, a dim ond lle na ellir cael y wybodaeth honno drwy unrhyw ddull arall. Ni fu unrhyw awdurdodiadau ar gyfer RIPA ers mis Ebrill 2014, ychwanegodd.

Rhesymau eraill sy'n debygol o roi cyfrif am y gostyngiad yn nifer yr awdurdodiadau a geisir oedd:

- gostyngiad yn nifer y digwyddiadau y mae angen eu hymchwilio, a
- mwy o ymwybyddiaeth o gwmpas RIPA a'r dewisiadau amgen i wyliadwriaeth gudd o ganlyniad i hyfforddiant a ddarperir i Swyddogion Awdurdodi.

Y Swyddog Monitro sy'n gweithredu fel yr Uwch Swyddog Cyfrifol yn y swydd hon oedd yn bennaf gyfrifol am ddefnyddio RIPA. Mae'r polisi sydd ynghlwm yn Atodiad 1 i'r adroddiad wedi'i adolygu a'i ddiweddarau i sicrhau ei fod yn parhau'n addas at y diben ac yn unol â'r Codau Ymarfer diwygiedig a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref.

Ychwanegodd y Swyddog Monitro fod y Polisi diwygiedig yn adlewyrchu bod y Gwasanaeth Rheoleiddio a Rennir a'r Gwasanaeth Twyll Budd-dal Tai bellach yn cael eu darparu gan asiantaethau partner.

Dywedodd yr Aelod Cabinet – Cenedlaethau'r Dyfodol a Lles, fod ambell ychwanegiad i'r Polisi hefyd, sef safleoedd Rhyngryd a Rhwydweithio Cymdeithasol a newidiadau mewn Rheoli Cofnodion. Roedd yn falch o weld y newidiadau hyn, o gofio bod safleoedd rhwydweithio cymdeithasol yn cynyddu.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r Polisi diwygiedig fel y'i hatodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

555. CYNRYCHIOLAETH AR GYDBWYLLGORAU A CHYRFF ALLANOL

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad, a'i ddiben oedd ceisio cymeradwyaeth y Cabinet i benodi Aelodau i gydbwyllgorau ac enwebu Aelodau i gyrff allanol. Atodir rhestr o'r cydbwyllgorau a chyrrff allanol dan sylw yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

Cynigiwyd y dylid penodi Aelodau am gyfnod o flwyddyn i'r gwahanol gyrff fel y nodir yn Atodiad yr adroddiad, ac eithrio pan oedd dirymu penodiad yn gynharach yn briodol.

Ychwanegodd y Swyddog Monitro y cynigiwyd ymhellach, pan fydd y Cabinet yn enwebu ar sail rôl Aelod o fewn yr Awdurdod, fod y penodiad yn gysylltiedig â'r rôl ac nid i'r Aelod unigol, e.e. Cadeirydd Craffu, Aelod Cabinet ac ati.

Gwnaed pob penodiad, gyda'r dybiaeth bod y rhai a benodwyd yn cynrychioli Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Os bydd unrhyw un a benodwyd yn peidio â bod yn Gyngorydd Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, bydd yn peidio â chynrychioli'r Awdurdod hwn a disgwylir iddynt roi'r gorau i'w penodiadau yn ôl yr angen.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi penodi'r nifer ofynnol o Aelodau i'r cydbwyllgorau a chyrrff allanol eraill fel y rhestrir yn Atodiad 1 i'r adroddiad, ar yr amod bod yr Arweinydd yn camu o'r neilltu o Lys Llywodraethwyr Prifysgol Abertawe ac i'r Aelod Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar gymryd ei le.

556. GWASANAETHAU RHEOLEIDDIO A RENNIR - AMRYWIAD I GYTUNDEB CYDWEITHIO

CABINET - DYDD MAWRTH, 20 HYDREF 2020

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Swyddog, Gwasanaethau Adnoddau Dynol, Cyfreithiol a Rheoleiddio i geisio cymeradwyaeth y Cabinet i newidiadau arfaethedig i'r Cytundeb Cydweithio fel yr amlinellir yn yr adroddiad ac ymrwmo i Weithred Amrywio.

Amlygodd cefndir yr adroddiad fod Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, Cyngor Dinas Caerdydd, a Chyngor Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg, ym mis Ebrill 2015, wedi llofnodi Cytundeb Cydweithio ar gyfer darparu gwasanaethau rheoleiddio ar draws tair ardal y Cyngor. Crëodd y ddogfen y Gwasanaeth Rheoleiddio a Rennir a'r Cydbwyllgor Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir.

Cafodd y Cytundeb Cydweithio ei amrywio wedyn gan bob parti drwy Weithred Amrywio yn 2017 y rhoddodd y Cabinet gymeradwyaeth iddo ar 28 Mawrth 2017.

Parhaodd drwy gadarnhau bod Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc) (Cymru) 2019 wedi dod i rym ar 5 Mai 2019. Ers 1 Medi 2019, rhwystrwyd asiantau gosod a landlordiaid sy'n rheoli eu heiddo eu hunain rhag codi unrhyw ffioedd cyn, yn ystod neu ar ôl tenantiaeth oni bai eu bod wedi'u heithrio'n benodol yn y Ddeddf.

Gallai'r Cyngor a Rent Smart Wales (fel yr Awdurdod Trwyddedu Sengl) ymgymryd â gorfodi'r rhain a gofynion penodol eraill fel y manylir arnynt yn yr adroddiad. Byddai hyn yn cyfrannu at brofiad tecach a mwy tryloyw i denantiaid sy'n dibynnu ar y sector rhentu preifat.

Esboniodd fod troseddau'n cael eu cyflawni lle mae landlordiaid a/neu asiantau yn methu â chydymffurfio â'r Ddeddf. Dirprwywyd y swyddogaethau i'r Gwasanaeth Rheoleiddio a Rennir. O ganlyniad, mae'r tri Chyngor yn dymuno diwygio'r Cytundeb Cydweithio i ychwanegu'r swyddogaeth hon at y rhestr o swyddogaethau a ddirprwywyd i'r Gwasanaeth Rheoleiddio a Rennir.

Ar 19 Tachwedd 2019, cymeradwyodd y Cabinet ddiwygio'r Cynllun Dirprwy Swyddogaethau i gynnwys y swyddogaeth ganlynol ym mharagraff 3.56 i sicrhau bod y pwerau gorfodi statudol perthnasol o dan y Ddeddf yn cael eu defnyddio'n briodol: *"Gwneud unrhyw beth y mae gan y Cyngor y pŵer i'w wneud (gan gynnwys y pŵer i gyflwyno unrhyw hysbysiad) sy'n angenrheidiol er mwyn gorfodi unrhyw ddarpariaethau a gynhwysir yn Neddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc) (Cymru) 2019"*.

Mae unrhyw newidiadau i'r Cytundeb Cydweithio yn ddarostyngedig i Gymal 26 o'r Cytundeb sy'n nodi:

"Ni ellir amrywio'r Cytundeb hwn heb gymeradwyaeth a chydysyniad ysgrifenedig ymlaen llaw gan yr holl Gyfranogwyr. Pan fo'r Gyfranogwyr yn cytuno i wneud newidiadau i'r Cytundeb hwn, bydd Gweithred Amrywio yn cael ei chyflwyno rhwng y Gyfranogwyr a'i hatodi i'r Cytundeb hwn"

O ganlyniad, daeth y Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio i'r casgliad ei bod yn ofynnol i'r Cyngor ymrwmo i Weithred Amrywio gyda'r Cynghorau eraill i ddiwygio'r Cytundeb Cydweithio. Mae angen i bob un o'r tri Chyngor dan sylw gadarnhau newidiadau o'r fath.

Canmolodd yr Aelod Cabinet – Cenedlaethau'r Dyfodol a Lles yr adroddiad

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

- (i) Cymeradwyo'r newidiadau arfaethedig i'r Cytundeb Cydweithio rhwng y tri Chyngor ar gyfer darparu Gwasanaethau Rheoleiddio;

- (ii) Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Prif Swyddog – Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyllid Dros Dro a'r Swyddog Adran 151 i gytuno ar delerau'r Weithred Amrywio i'r Cytundeb Cydweithio ac i drefnu gweithredu'r Weithred Amrywio ar ran y Cyngor.

557. NODI ADRODDIAD GWYBODAETH

Cyflwynwyd adroddiad gan Brif Swyddog y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio a oedd yn hysbysu'r Cabinet o Adroddiad Gwybodaeth a gyhoeddwyd ers ei gyfarfod diwethaf, ac sydd angen ei nodi (ac a oedd ynghlwm).

Dangoswyd manylion yr Adroddiad Gwybodaeth ym mharagraff 4.1 o'r adroddiad eglurhaol.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet yn cydnabod cyhoeddiad y ddogfen a restrir yn yr adroddiad

558. PENODI LLYWODRAETHWYR AWDURDOD LLEOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd, a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth gan y Cabinet i benodi llywodraethwyr awdurdodau lleol i'r cyrff llywodraethu ysgolion a restrir ym mharagraff 4.1 o'r adroddiad.

Esboniodd fod pob un o'r 13 ymgeisydd a restrir yno ar gyfer y 9 ysgol yn y tabl yn yr adran hon o'r adroddiad, yn bodloni'r meini prawf cymeradwy ar gyfer eu penodi'n llywodraethwyr awdurdodau lleol ac nad oedd cystadleuaeth am unrhyw un o'r swyddi gwag

Ychwanegodd fod Atodiad A yr adroddiad yn manylu ar y 49 o swyddi gwag eraill yr oedd angen eu llenwi mewn 35 o ysgolion.

Pwysleisiodd yr Aelod Cabinet – Addysg ac Adfywio bwysigrwydd gweddill y swyddi gwag mewn ysgolion, fel y cyfeirir atynt uchod, yn cael eu llenwi fel mater o flaenoriaeth.

Diolchodd hefyd i'r ymgeiswyr a benodwyd yn llwyddiannus fel Llywodraethwyr Awdurdodau Lleol fel y cadarnhawyd yn yr adroddiad a phwysleisiodd y pwynt bod unrhyw un a oedd â diddordeb yn y rôl hon ac a oedd yn barod i ddilyn yr hyfforddiant perthnasol yn gallu cael ei ystyried yn Ddarpar Lywodraethwr Ysgol.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi cymeradwyo penodi Llywodraethwyr ALI a restrir ym mharagraff 4.1 o'r adroddiad.

559. GWAHODD TENDRAU AR GYFER CONTRACTAU CLUDIANT O'R CARTREF I'R YSGOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd, a'i ddiben oedd:

- gofyn i'r Cabinet gymeradwyo cynnal ymarfer caffael i wahodd tendrau i wneud cais am contractau ar gyfer nifer o wasanaethau cludiant rhwng y cartref a'r ysgol, am gyfnod o bum mlynedd gyda'r opsiwn o ymestyn dau gyfnod pellach o flwyddyn; a
- dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Addysg a Chymorth i Deuluoedd, i awdurdodi derbyn y tendrau mwyaf manteisiol yn economaidd a dderbyniwyd a llunio contractau gyda'r cynigwyr llwyddiannus yn dilyn y broses gaffael.

Fel rhan o wybodaeth gefndirol yr adroddiad, dywedodd wrth y Cabinet fod gan yr awdurdod lleol ddyletswydd statudol o dan Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 i wneud trefniadau cludiant addas i hwyluso presenoldeb plant bob dydd yn y manau perthnasol lle y maent yn cael eu haddysg neu eu hyfforddiant. Cyflawnwyd hyn yn bennaf drwy gontractio gwasanaethau trafndiaeth o'r sector preifat.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd ymhellach, ym mis Gorffennaf 2020, fod y Cabinet wedi gohirio adroddiad ar ganlyniad yr ymgynghoriad cyhoeddus i newid Polisi Cludiant rhwng y Cartref a'r Ysgol/Coleg yr awdurdod lleol. Roedd yr adroddiad hwn hefyd yn ceisio atal rheolau gweithdrefn contract yr awdurdod lleol i ganiatáu i'r awdurdod lleol ymestyn y contractau cludiant presennol rhwng y cartref a'r ysgol a ddaeth i ben ym mis Gorffennaf 2020. Gan fod yr adroddiad wedi'i ohirio, roedd angen, yn gynnar ym mis Medi 2020, geisio awdurdod dirprwyedig gan yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio i aildechrau darparu'r gwasanaethau ar yr un telerau â'r contractau a ddaeth i ben tan ddiwedd mis Mawrth 2021.

Erbyn hyn roedd nifer o gontractau cludiant rhwng y cartref a'r ysgol y mae angen eu gwrthod er mwyn sicrhau bod yr awdurdod lleol yn cyflawni ei gyfrifoldebau o dan Reoliadau Contractau Cyhoeddus 2015, rheolau gweithdrefn contract y Cyngor ac i geisio gwerth am arian.

Ychwanegodd, wrth ystyried ffactorau marchnad capasiti sy'n ei chael yn anodd yn y sector hwn, mai'r cynnig amlinellol yw cynnal ymarfer caffael sy'n dyfarnu contractau am gyfnod o bum mlynedd gyda'r opsiwn o ymestyn am ddau gyfnod arall o flwyddyn. Bydd hyn yn caniatáu i'r awdurdod lleol gynnis contractau hwy i annog buddsoddi, cryfhau'r trefniadau cytundebol presennol ac o bosibl agor y farchnad i gyflenwyr newydd.

Cwblhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd ei adroddiad drwy ddweud bod 272 o lwybrau ar hyn o bryd a fyddai'n cael eu tendro. Manylwyd ar gost amcangyfrifedig y contractau cyfunol hyn dros gyfnod y tendr yn Nhabl 2 ym mharagraff 8.1 o'r adroddiad.

Dywedodd yr Aelod Cabinet – Addysg ac Adfywio wrth gefnogi argymhellion yr adroddiad, fod hwn yn Gontract pwysig iawn fel y cadarnhawyd gan ei werth a nodir ym mharagraff 1.2 ac wedi'i rannu yn adran goblygiadau ariannol (yr adroddiad).

PENDERFYNIAD:

Bod y Cabinet wedi:

1. Awdurdodi gwahoddiad tendrau fel y nodir yn yr adroddiad;
2. Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Addysg a Chymorth i Deuluoedd, ar ôl ymgynghori â'r Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151, i awdurdodi derbyn y tendrau sy'n rhoi'r fantais economaidd fwyaf ac i lunio contractau gyda'r cynigwyr llwyddiannus ac unrhyw weithredoedd a dogfennau pellach eraill sy'n atodol i'r contractau hynny yn dilyn y broses gaffael.

560. **CYHOEDDIAD GAN YR ARWEINYDD**

Cyhoeddodd yr Arweinydd ei bod yn angenrheidiol newid dyddiad cyfarfod nesaf Pwyllgor Cydraddoldeb y Cabinet rhwng 2 Tachwedd a 3 Rhagfyr 2020, 2:00yh. Gofynnodd Swyddogion am hyn a chytunwyd arno gan Gadeirydd y Pwyllgor Cabinet hwn.

PENDERFYNWYD: Cytunodd y Cabinet i newid dyddiad cyfarfod nesaf Pwyllgor Cydraddoldeb y Cabinet, fel yr amlygwyd uchod.

561. EITEMAU BRYD

Dim.

Daeth y cyfarfod i ben am 16:10